

Bruselj, 21.12.2016
COM(2016) 816 final

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o stanju nevzajemnosti z nekaterimi tretjimi državami na področju vizumske politike in možnostih nadaljnjega ukrepanja (nadaljnje ukrepanje po sporočilu z dne 12. aprila)

I. UVOD

Komisija je 12. aprila 2016 predstavila sporočilo o stanju nevzajemnosti z nekaterimi tretjimi državami na področju vizumske politike in možnostih nadaljnjega ukrepanja¹. V tem sporočilu je bilo ugotovljeno, da je bila z dejavno podporo Komisije rešena velika večina priglašenih primerov nevzajemnosti v osmih tretjih državah. Vendar če zadevna tretja država do 12. aprila 2016 ni odpravila vizumske obveznosti, mora Komisija v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 539/2001 z dne 15. marca 2001 sprejeti delegirani akt, s katerim za 12 mesecev zadrži odpravo vizumske obveznosti za državljane navedene tretje države. Uredba tudi določa, da mora Komisija upoštevati posledice zadržanja odprave vizumske obveznosti na zunanje odnose EU in njenih držav članic. Zato je bil v aprilskem sporočilu poudarjen tudi pomen polnega sodelovanja Evropskega parlamenta in Sveta pri uporabi mehanizma vzajemnosti, glede na to, da je zadržanje odprave vizumske obveznosti politično zelo občutljiva zadeva, je bila podana ocena posledic in učinka zadržanja odprave vizumske obveznosti za državljane zadevnih tretjih držav, Evropski parlament in Svet pa sta bila pozvana, naj na podlagi ocene nujno začneta razprave in zavzameta stališče o najprimernejšem nadaljnjem ukrepanju.

Komisija je nadalje ukrepala tako, da je julija 2016 ocenila napredek, dosežen med aprilom in julijem, in določila naslednje korake za doseganje popolne vizumske vzajemnosti². Pozdravila je vzpostavitev popolne vizumske vzajemnosti z Brunejem. Glede Kanade je Komisija pričakovala, da bo srečanje na vrhu EU-Kanada priložnost za potrditev konkretnega napredka pri odpravi vizumske obveznosti za bolgarske in romunske državljane. Opozorila je tudi, da Združene države niso napredovale v smeri odprave vizumske obveznosti za bolgarske, ciprske, hrvaške, poljske in romunske državljane. Komisija se je zavezala, da bo izkoristila vse priložnosti za nadaljnje prizadevanje za popolno vizumsko vzajemnost s Kanado in Združenimi državami v sodelovanju z zadevnimi državami članicami, da bi se hitreje dosegli rezultati, ter da bo pred koncem leta poročala o nadaljnjem napredku.

To sporočilo ocenjuje napredek, dosežen od julija 2016 v razpravah s preostalima državama. Opisuje zlasti konkreten napredek, dosežen s Kanado, in trenutno stanje razprav z Združenimi državami ter določa nadaljnje korake.

II. RAZVOJ DOGODKOV OD JULIJSKEGA SPOROČILA O NADALJNJIH UKREPIH GLEDE NAPREDKA V SMERI POPOLNE VIZUMSKO VZAJEMNOSTI

Kanada (uradno obvestilo predložili Bolgarija in Romunija)

V julijskem sporočilu o nadaljnjih ukrepih je bilo v zvezi s Kanado ugotovljeno, da so se konstruktivne razprave, tudi na najvišji politični ravni, v predhodnih mesecih okrepile, pri čemer enako velja tudi za zavezanost kanadske vlade, da še naprej sodeluje z EU pri doseganju polne vizumske vzajemnosti za vse državljane EU. Komisija si je še naprej prizadevala za popolno vizumsko vzajemnost v sodelovanju z Bolgarijo in Romunijo, da bi se hitreje dosegli rezultati, ter je pričakovala, da bo srečanje na vrhu EU-Kanada priložnost za potrditev konkretnega napredka pri odpravi vizumske obveznosti za bolgarske in romunske državljane.

¹ COM(2016) 221 final z dne 12. aprila 2016 (v nadaljnjem besedilu: aprilsko sporočilo).

² COM(2016) 481 final z dne 13. julija 2016 (v nadaljnjem besedilu: julijsko sporočilo o nadaljnjih ukrepih).

Po teh intenzivnih, usklajenih in vztrajnih prizadevanjih med EU in Kanado pred 16. srečanjem na vrhu EU-Kanada 30. oktobra 2016 v Bruslju je Kanada predložila jasen časovni načrt za doseganje popolne vzajemne odprave vizumske obveznosti.

Kanadska vlada je naznanila³, da namerava izvesti delno odpravo vizumov za upravičene romunske in bolgarske državljane, ki potujejo v Kanado. Od 1. maja 2017 naj romunski in bolgarski državljani, ki so imeli v zadnjih 10 letih kanadski vizum za začasno prebivanje ali ki imajo trenutno veljaven vizum ZDA za nepriseljence, ne bi potrebovali vizuma za začasno prebivanje in bi lahko potovali v Kanado ali prek nje z elektronsko odobritvijo potovanja namesto z vizumom. Kanadska vlada namerava odpraviti vizumsko obveznost za bolgarske in romunske državljane 1. decembra 2017. Ta odločitev Kanade, da leta 2017 odpravi vizumsko obveznost za vse bolgarske in romunske državljane, je bila potrjena v skupni izjavi z vrha EU-Kanada⁴.

Komisija pozdravlja odločitev Kanade, da s 1. decembrom 2017 odpravi vizumsko obveznost za vse bolgarske in romunske državljane, ki potujejo v Kanado. Komisija bo sodelovala z državami članicami in Kanado za zagotovitev popolne vizumske vzajemnosti v dogovorjenih rokih.

Združene države Amerike (uradno obvestilo predložili Bolgarija, Ciper, Hrvaška, Poljska in Romunija)

V julijskem sporočilu o nadaljnjih ukrepih je bilo ugotovljeno, da kljub vedno tesnejšim političnim in tehničnim stikom ni prišlo do napredka z Združenimi državami, ki bi bil primerljiv z napredkom s Kanado. Združene države niso napredovale v smeri odprave vizumske obveznosti za bolgarske, ciprske, hrvaške, poljske in romunske državljane, ki potujejo v Združene države. Komisija si zato še naprej prizadeva za popolno vizumsko vzajemnost z Združenimi državami v sodelovanju s petimi zadevnimi državami članicami v vseh ustreznih forumih, pri tem pa izkoristi vse priložnosti za preučitev nadaljnjih korakov in vseh možnosti ali ukrepov, ki jih je treba sprejeti za doseg tega cilja.

Pogoji za dostop do programa ZDA za odpravo vizumov so določeni v zakonodaji, ki jo sprejme kongres. Program izvaja administracija, ki v okviru sedanje zakonodaje nima nobene pristojnosti, da bi dovolila razširitev programa na nove partnerske države, če ne izpolnjujejo zakonskih meril.

Na srečanju ministrov in višjih uradnikov s področja pravosodja in notranjih zadev EU-ZDA, ki je potekalo 8. septembra 2016, je EU pozvala k popolni vizumski vzajemnosti, Združene države pa so poudarile, da si ministrstvo za domovinsko varnost prizadeva zagotoviti, da se program ZDA za odpravo vizumov ohrani in da izpolni svojo vlogo pri zagotavljanju varnosti Združenih držav. V ta namen ministrstvo za domovinsko varnost pripravlja celovito izvedbo varnostnih izboljšav programa za odpravo vizumov, o katerih se je kongres odločil

³ <http://news.gc.ca/web/article-en.do?nid=1145359>.

⁴ Odstavek 20 skupne deklaracije določa: „Pozdravljamo in priznavamo vrednost večje mobilnosti, vključno s potovanji brez vizumov med Evropsko unijo in Kanado za vse naše državljane, kot je predvideno v sporazumu o strateškem partnerstvu med EU in Kanado. Odločitev Kanade, da konec leta 2017 odpravi vizumsko obveznost za vse bolgarske in romunske državljane, bo dodatno izboljšala sedanje močne kulturne, izobraževalne, družinske in poslovne odnose med Kanado in Evropo.“ (<http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2016/10/30-eu-canada-declaration/>).

decembra 2015. Ministrstvo za domovinsko varnost je poudarilo, da program ostaja pod strogim nadzorom kongresa, ki je na več obravnavah kritiziral uporabo odprave vizumov, ki jo določa zakonodaja, s strani administracije ZDA. Ministrstvo za domovinsko varnost je izrazilo hvaležnost za prizadevanja EU pri krepitvi upravljanja zunanje meje EU in novih zakonodajnih instrumentov na področju varnosti. Vendar je tudi opozorilo, da kratkoročno ni verjetno, da se bo pet držav članic, za katere velja vizumska obveznost, pridružilo programu za odpravo vizumov. Te države članice ne dosegajo zahteve za 3-odstotno stopnjo zavrnitve vizumov, določene v zakonodaji ZDA, in torej niso upravičene, da bi bile sprejete v program za odpravo vizumov. Ministrstvo za domovinsko varnost je tudi poudarilo, da bi bilo začasno zadržanje odprave vizumske obveznosti za državljane ZDA zelo kontraproduktivno za doseganje vzajemne odprave vizumske obveznosti.

Ta stališča so bila potrjena na srečanju ministrov za pravosodje in notranje zadeve EU-ZDA, ki je potekalo 4. in 5. decembra 2016 v Washingtonu D.C., Evropska unija pa je še enkrat poudarila pomen čimprejšnje popolne vizumske vzajemnosti z Združenimi državami. Sklenjeno je bilo, da se bo delo na tem področju nadaljevalo z novo administracijo ZDA.

Tako kot v prejšnjem obdobju poročanja ni bil dosežen napredek v smeri odprave vizumske obveznosti za bolgarske, ciprske, hrvaške, poljske in romunske državljane, ki potujejo v Združene države. Predsedniške in kongresne volitve so potekale 8. novembra 2016. Komisija bo začela delati z novo administracijo ZDA, takoj ko bo ta v celoti vzpostavljena, in si prizadevala za popolno vizumsko vzajemnost v sodelovanju z zadevnimi petimi državami članicami.

Naslednje srečanje ministrov in višjih uradnikov s področja pravosodja in notranjih zadev EU-ZDA bo predvidoma potekalo v prvi polovici leta 2017 in bo priložnost za dogovor z novo administracijo o nadaljnjih korakih za doseg tega cilja. Glede na osrednjo vlogo kongresa ZDA pri iskanju rešitev Komisija priporoča tudi, da se čim bolj izkoristijo parlamentarni stiki (s strani Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov).

III. STALIŠČA, SPREJETA KOT ODGOVOR NA APRILSKO SPOROČILO IN JULJSKO SPOROČILO O NADALJNJIH UKREPIH

Komisija je 12. oktobra 2016 poročala o trenutnem stanju v Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) Evropskega parlamenta. Predsednik je povzel stališče Odbora, in sicer da Komisijo pravo EU zavezuje k sprejetju delegiranih aktov, s katerimi zadrži odpravo vizumske obveznosti za državljane tretjih držav, ki za potovanje v EU ne potrebujejo vizuma, če navedene tretje države ne izvajajo vzajemne odprave vizumske obveznosti. Nadaljnja izmenjava mnenj o tej temi je potekala 14. decembra 2016 v okviru ustnih vprašanj na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta, kjer je večina poslancev, ki so se javili k besedi, ponovila isto stališče, čeprav so priznali tudi učinek zadržanja odprave vizumske obveznosti na čezatlantske odnose in potrebo po sodelovanju med institucijami.

Svet tako kot v prejšnjih treh mesecih ni razpravljal o tem vprašanju.

IV. ZAKLJUČEK

Komisija pozdravlja odločitev kanadske vlade, da do decembra 2017 odpravi vizumsko obveznost za vse bolgarske in romunske državljane, in bo sodelovala z državami članicami in

Kanado, da se zagotovi vzpostavitev popolne vizumske vzajemnosti v dogovorjenem roku. Ta napredek, dosežen na podlagi nadaljnjih ukrepov iz aprilskega poročila ter dobrega sodelovanja z bolgarsko in romunsko vlado kot tudi poslanci Evropskega parlamenta, kaže, da je konkreten napredek v smeri popolne vzajemne odprave vizumske obveznosti mogoče doseči s stalnim sodelovanjem in vztrajnimi diplomatskimi stiki.

Glede Združenih držav Komisija ugotavlja, da tako kot v prejšnjem obdobju poročanja ta država v zadnjih treh mesecih ni napredovala v smeri odprave vizumske obveznosti za bolgarske, ciprske, hrvaške, poljske in romunske državljane, ki potujejo v Združene države, tudi zaradi volilnega koledarja. Ko bo vzpostavljena nova administracija ZDA, si bo Komisija takoj začela prizadevati za popolno vizumsko vzajemnost v sodelovanju z zadevnimi petimi državami članicami, njen cilj pa bo, da v prvi polovici leta 2017 doseže dogovor o nadaljnjih korakih za doseg tega cilja.

Komisija bo še naprej tesno sodelovala z Evropskim parlamentom in Svetom, da bi zagotovila enotno stališče Evropske unije v zvezi s to pomembno zadevo, ter bo poročala o nadaljnjem napredku pred koncem junija 2017.
